

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16C/99/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110211817
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2012:8110211817.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcov: 1. L.. M. A., nar. XX.X.XXXX, bytom A., A. XXXX/XX a 2. W. A., nar. X.X.XXXX, A., A. XXXX/XX, obaja zastúpení Mgr. Slavomírom Ilavským, advokátom, so sídlom v Prešove, Nám. legionárov 5, p r o t i žalovaným: 1. L.. S. V., nar. X.X.XXXX, bytom L. A. W., F. XXXX/X a 2. R. V., nar. XX.X.XXXX, bytom L. A. W., F. XXXX/X, obaja zastúpení Mgr. Lenkou Matlákovou, advokátkou so sídlom v Senci, Oravská 15/A, o vydanie bezdôvodného obohatenia a prísl. takto

rozhodol:

Súd z a s t a v u j e konanie o náhradu škody vo výške 112,85 Eur.

Žalovaní sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1947,38 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 6% ročne od 3.12.2008 do zaplatenia a tiež trovy konania vo výške 784,78 Eur, z toho trovy právneho zastúpenia vo výške 529,78 Eur na účet právneho zástupcu žalobcov, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

odôvodnenie:

Žalobcovia sa žalobou zo dňa 17.9.2008 domáhali vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1947,38 Eur, ktoré predstavuje časť kúpnej ceny za pozemok o výmere 88m², ktorý nadobudli spolu s ďalšími nehnuteľnosťami kúpnu zmluvou od žalovaných ako predávajúcich, ale v súdnom konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 14C 189/99 boli zaviazaní tento pozemok vydať skutočným vlastníkom. Preto kúpna zmluva v tejto časti je neplatná a žalovaní sa tak bezdôvodne obohatili titulom plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol a majú preto žalobcom vrátiť časť kúpnej ceny predstavujúcej žalovanú sumu. Jej výšku ustálili tým spôsobom, že kúpna cena za všetky prevádzané pozemky o výmere 525m² bola dohodnutá na 350.000,-Sk, teda za 1m² činila 666,66 Sk a za pozemok o výmere 88m² tak predstavuje 58.667,- Sk (88 x 666,66 Sk), čo pri prepočte konverzným kurzom je 1947,38 Eur. Žiadali priznať z tejto sumy aj úroky z omeškania 6% ročne od 27.10.2006 do zaplatenia.

Žalobcovia si uplatnili aj nárok na zaplatenie sumy 185,88 Eur predstavujúcej súdne trovy, ktoré uhradili v konaní 14C 189/99. Právne tento nárok zdôvodnili ustanovením § 142 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Pred začatím konania vo veci samej však žalobu o zaplatenie sumy 112,85 Eur, ktorá mala predstavovať trovy právneho zastúpenia zobrali späť, ale trvali na žalobe o zaplatenie sumy 73,02 Eur (2.200,- Sk), ktorá predstavovala nimi zaplatený súdny poplatok za odvolanie v spomínanej veci 14C 189/1999.

Žalovaní so žalobou nesúhlasili z dôvodu premlčania uplatneného nároku. Uviedli, že dvojročná subjektívna premlčacia lehota začala plynúť od doručenia uznesenia tohto súdu č.k. 14C 189/99 - 234 zo dňa 12.2.2003, kedy sa žalobcovia dozvedeli o spomínanom súdnom konaní a trojročná objektívna lehota začala plynúť už od 30.6.2001, teda nasledujúceho dňa od uzavretia predmetnej kúpnej zmluvy, ktorá v časti prevodu pozemku o výmere 88m² bola absolútne neplatná, keďže predávajúci neboli jeho vlastníckmi. Na pojednávaní však vyslovili názor o absolútnej neplatnosti celej kúpnej zmluvy, keďže účastníci mali úmysel previesť a nadobudnúť všetky nehnuteľnosti - rodinný dom a pozemky a keď neboli predávajúci vlastníckmi len časti pozemku, je potrebné dospieť k záveru o neplatnosti celej zmluvy. Poukázali tiež na to, že hodnota prevádzaných pozemkov bola rozdielna, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku Ing. Gardoša vypracovaného pre účely zmluvy, pričom sporný pozemok o výmere 88m² predstavoval ornú pôdu, ktorú znalec ocenil len sumou 4,52 Sk/m², na rozdiel od ostatných pozemkov, pri ktorých vychádzal z ceny 530,- Sk /m². Preto spochybnili aj výšku uplatneného nároku a jeho prepočet žalobcami považovali za nesprávny. Uviedli, že žalobcom vznikol nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia maximálne v sume 20,93 Eur. Poukázali na nemorálnosť správania žalobcov, ktorí nerešpektujú súdne rozhodnutie a naďalej užívajú sporný pozemok, aj keď nie sú jeho vlastníckmi. V súvislosti s nárokom na zaplatenie trov pôvodného súdneho konania 14C 189/1999 vyslovili názor, že žalobcovia nepreukázali právny nárok na náhradu škody a aj vo vzťahu k tomuto nároku vzniesli námietku premlčania.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, kúpnu zmluvou N345/2001, Nz 307/2001, výpismi z LV č. XXXX kat. úz. A., žalobou o vydanie nehnuteľnosti vo veci 14C 189/99, uznesením o pripustení zámeny účastníkov zo dňa 12.2.2003, rozsudkom tohto súdu č.k. 14C 189/99-272 zo dňa 18.6.2003, rozsudkom Krajského súdu v Prešove 4Co 158/05 zo dňa 8.6.2006, zápisnicou o pojednávaní pred odvolacím súdom zo dňa 8.6.2006, dohodou o plnomocenstve zo dňa 13.1.2005 medzi žalobcami a Mgr. Alexandrom Molnárom, dokladom o zaplatení súdneho poplatku v konaní 14C 189/99, znaleckým posudkom Ing. Milana Gardoša č. 063/2001, osvedčením N207/97, Nz 204/97 zo dňa 25.4.1997, vyjadrením Eliáša Janočka zo dňa 11.1.2010, listom žalobcu v 1. rade zo dňa 1.7.2003, dopĺňacím rozsudkom 14C 189/99-345 a uznesením č.k. 14C 189/99-428, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Žalovaní boli pôvodne zapísaní na LV č. XXXX kat. úz. A. ako bezpodieloví spoluvlastníci parciel KN 9042/86 - zastavané plochy o výmere 384m², KN XXXX/XXX - zastavané plochy o výmere 26m² a KN XXXX/XXX - orná pôda o výmere 115m² a tiež rodinného domu súp. č. 6284 stojaceho na parcele KN XXXX/XX (výpis z LV z č.l. X). Vlastníctvo k parcele KN 9042/720 pritom nadobudli osvedčením o vydržaní N207/97.

Dňa 29.6.2001 bola spísaná v notárskom úrade JUDr. Magdalény Šebeňovej kúpna zmluva pod N345/2001, Nz 307/2001. Touto zmluvou žalovaní predali žalobcom všetky nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX kat. úz. A.Š., ktoré sú v zmluve špecifikované v čl. I., ale aj v čl. II., ktorý navyše obsahuje aj odkaz na znalecký posudok Ing. Milana Gardoša č. 63/01. V čl. IV. sa uvádza, že dohodnutá kúpna cena činí 1.700.000,-Sk, a to za rodinný dom s príslušenstvom 1.350.000,- Sk a za pozemky 350.000,- Sk. V tomto článku sa konštatuje aj to, že kúpna cena za pozemky vo výške 350.000,- Sk bola vyplatená pri podpísaní tejto zmluvy.

V čl. V. zmluvy predávajúci vyhlásili, že im nie sú známe žiadne vady a so stavom nehnuteľnosti kupujúcich oboznámili. Ďalšie ich vyhlásenie je obsiahnuté v čl. VIII. o tom, že na nehnuteľnosti neviazu žiadne ťarchy, vecné bremená, záložné práva ani iné obmedzenia prevodu vlastníckeho práva. Vklad tejto zmluvy bol povolený pod V XXXX/XX, takže následne boli ako bezpodieloví spoluvlastníci nehnuteľností na LV č. XXXX zapísaní žalobcovia (výpis z LV z č.l. 8).

Znalec z odvetvia oceňovania nehnuteľností Ing. Milan Gardoš vo svojom znaleckom posudku č. 063/01 ocenil prevádzaný rodinný dom s príslušenstvom na 1.421.650,70 Sk a spolu s pozemkami na 1.645.110,-Sk. Pri parcelách KN XXXX/XX a XXXX/XXX vychádzal podľa § 15 vyhlášky č. 465/91 Zb. z ceny 530,-Sk/m², preto parcelu XXXX/XX ocenil na 203.520,-Sk a parcelu XXXX/XXX na 13.780,-Sk. Pri parcele č. XXX/XXX vychádzal z toho, že v katastri nehnuteľností ide o ornú pôdu a s poukazom

na vyhlášku č. XX/XX Z.z. stanovil jej cenu na 4,52 Sk/m², teda parcelu XXX/XXX o výmere 115m² ocenil na 519,80 Sk.

Žalobca v 1. rade potvrdil, že znalecký posudok Ing. Gardoša si prečítal a že mu bolo zjavné, že prevádzané pozemky podľa posudku mali rozdielnu hodnotu. Zároveň však uviedol, že v prírode všetky tieto prevádzané pozemky tvorili jednoliatu záhradu. So žalovanými sa dohodli na kúpnej cene za všetky pozemky vo výške 350.000,-Sk (čo bolo viac ako ich ocenil znalec v znaleckom posudku), ale akým spôsobom došlo k stanoveniu dohodnutej kúpnej ceny, to si už nepamätal. Žalovaná v tejto súvislosti prehlásila, že aj keď bolo všetkým účastníkom jasné, že parcely majú rozdielnu hodnotu, nedohodli sa na špecifikácii kúpnej ceny osobitne za zastavané plochy a ornú pôdu.

V konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 14C 189/99 žalobcovia Anton Uličný a spol. sa žalobou zo dňa 3.6.1999 domáhali ako vlastníci vydania pozemkov, okrem iných aj parcely KN XXXX/XXX o výmere 88m² podľa geometrického plánu Ing. Jozefa Bujňáka zo dňa 2.11.2001. Znalec v spomínanom posudku konštatuje, že k tejto parcele je duplicitne evidované vlastníctvo - na LV XXXX v súbore C a na LV XXXX v súbore I..

Žaloba bola pôvodne podaná voči žalovaným v 1. a 2. rade, ale aj iným osobám, keďže predmetom sporu boli aj iné pozemky. Neskôr došlo k zámene žalovaných v 1. a 2. rade, ktorých zamenili žalobcovia, ako to vyplýva z uznesenia č.k. 14C 189/99 - 234 zo dňa 12.2.2003. Rozsudok bol vyhlásený dňa 18.6.2003 pod č.k. 14C 189/99 - 272 a ním boli v pôvodnom konaní žalovaní v 1. a 2. rade (teraz žalobcovia) zaviazaní vydať žalobcom parcelu KN č.XXXX/XXX o výmere 88m² podľa geometrického plánu Ing. Jozefa Bujňáka zo dňa 2.11.2001. V tomto výroku bol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 4 Co 158/05 zo dňa 8.6.2006. Na pojednávaní na odvolacom súde bol prítomný aj zástupca žalobcov (v pôvodnom konaní žalovaných v 1. a 2. rade) Mgr. Alexander Molnár. Zo spisu tohto súdu 14C 189/1999 vyplýva, že terajší žalobcovia si ani neuplatňovali náhradu trov konania voči žalobcom v spomínanom súdnom konaní. Dopĺňacím rozsudkom tohto súdu č.k. 14C 189/99 - 345 zo dňa 22.2.2005 boli zaviazaní neúspešní žalovaní v 1. a 2. rade uhradiť žalobcom trovy konania, ale tento dopĺňací rozsudok bol zrušený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 4Co 158/2005 zo dňa 8.6.2006. Následne bolo vypracované uznesenie č.k. 14C 189/1999-428 zo dňa 5.2.2008, ktorým vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade (terajším žalobcom) súd nepriznal úspešným žalobcom náhradu trov konania.

V konaní 14C 189/99 žalobcovia uhradili súdny poplatok za odvolanie vo výške 2200,-Sk podľa uznesenia súdu zo dňa 23.9.2003 (č.l.30). Z dohody o plnomocenstve, ktorá je na č.l. 117 je zrejmé, že Mgr. Alexander Molnár, ktorý zastupoval žalobcov v spomínanom konaní 14C 189/99 nie je advokátom.

Listom zo dňa 1.7.2003 vyzval žalobca žalovaného v 1. rade o oznámenie relevantných argumentov, ktoré by mohli žalobcovia použiť v súdnom spore s rodinou Uličných, o ktorom žalovaný ho neinformoval. V tomto liste upozornil žalovaného, že v prípade neúspechu v súdnom spore budú nútení vyžiadať si adekvátnu časť zaplatenej sumy späť. Jej výšku však nešpecifikoval.

V odvolacom konaní žalobcovia predložili prehlásenie svedka Eliáša Janočku o tom, že nie je pravda, aby žalobcov informoval o prebiehajúcom súdnom spore ohľadom časti kupovaného pozemku s tým, že prvýkrát so žalobcami sa zhováral až po ich nast'ahovaní sa do rodinného domu v auguste 2001.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa 457 OZ ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

V tejto veci už súd prvého stupňa rozhodol rozsudkom č.k. 16C 99/2010-132 zo dňa 27.10.2010, ktorým bola žaloba zamietnutá. Vychádzal pritom zo záveru o absolútnej neplatnosti časti kúpnej zmluvy týkajúcej sa prevodu všetkých pozemkov s rozdielnou hodnotou pre jej neurčitosť, synalagmatickosť záväzku pri neplatnej zmluve v zmysle § 457 OZ, ktorú žalobcovia napriek upozorneniu súdu nepremietli do žalobného petitu.

Ohľadom ďalšieho peňažného nároku žalobcovia napriek tomu, že ich zastupoval advokát, právne nárok nesprávne odôvodnili § 142 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) a to aj napriek tomu, že na pojednávaní súd vyzval právneho zástupcu k uvedeniu titulu, na základe ktorého je tento nárok uplatnený. Napriek tomu sa súd už v pôvodnom rozsudku vypořiadal s týmto nárokom aj pri jeho posúdení ako peňažnej reštitúcie podľa Občianskeho zákonníka, k čomu však odvolací súd žiadne stanovisko nezaujal.

Odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p., aj keď k zákonným predpokladom tohto ustanovenia patrí aj nedostatočne zistený skutkový stav, z odôvodnenia druhostupňového rozhodnutia však takýto záver nevyplýva. Odvolací súd pritom dospel k inému právnenému záveru - a to neplatnosti kúpnej zmluvy, ale len v časti týkajúcej sa prevodu pozemku o výmere 88m². Konštatoval, že hoci sa prevádzali pozemky evidované ako zastavaná plocha a orná pôda, reálne boli využívané ako celok patriaci k rodinnému domu a z toho sa dá vyvodiť, že bola dohodnutá jednotná kúpna cena za všetky pozemky o výmere 525m² vo výške 350.000,- Sk.

Odvolací súd jednoznačne konštatoval, že kúpna zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je absolútne neplatná, ale len v časti týkajúcej sa pozemku v rozsahu 88m², ktorú žalovaní odpredali žalobcom napriek tomu, že neboli jej vlastníkami. Pozemok vo výmere 88m² ako absolútne neplatná časť právneho úkonu je oddeliteľná od zvyšnej časti kúpnej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania, ktorá je platná.

Podľa § 41 OZ ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

V danom prípade teda došlo v dôsledku čiastočnej absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy k bezdôvodnému obohateniu žalovaných, ktoré predstavuje sumu 1947,38 Eur, čo je kúpna cena za 88m² pozemku, ktorý nevlastnili predávajúci, ale iné osoby, ako to uzavreli súdy v konaní 14C 189/99. Za 1m² bola dohodnutá kúpna cena 666,66 Sk (350.000,- Sk / 525m²), za 88m² teda kúpna cena predstavovala 58.667,- Sk, čo po prepočte konverzným kurzom činí 1947,38 Eur. Tieto okolnosti vyplývajú z právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým je súd prvého stupňa viazaný s poukazom na § 226 O.s.p.

Žalovaní vzniesli námietku premlčania.

Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietať.

Odvolačný súd vo svojom rozhodnutí naznačil možnosť posúdenia desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty. Žalovaní totiž vedeli o prebiehajúcom súdnom spore 14C 189/99, v ktorom boli účastníkmi konania a napriek tomu, pri neskoršej kúpnej zmluve na túto skutočnosť žalobcov neupozornili. Tento záver vyplýva aj z textu kúpnej zmluvy, kde v článku V. prehlásili predávajúci, že nie sú im známe žiadne vady a v článku VIII. zase vyhlásili, že nie sú im známe obmedzenia prevodu vlastníckeho práva, ale uvedenú okolnosť možno vyvodiť aj z listu žalobcu žalovanému v 1. rade z 1.7.2003 (č.l. 27), ktorým ho vyzýval na oznámenie relevantných skutočností, ktorými by mohli žalobcovia argumentovať v súdnom spore, o ktorom neboli informovaní predávajúcim. To, že by opak bol pravdou, teda, že by žalovaní informovali žalobcov o súdnom spore 14C 189/99 žalovaní nepreukázali.

Úmysel môže byť priamy alebo nepriamy. Pri priamom úmysle konajúci chcel spôsobiť bezdôvodné obohatenie a pri nepriamom úmysle konajúci vedel, že môže spôsobiť bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený. V danom prípade vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti prichádza do úvahy nepriame úmyselné zavinenie žalovaných pri vzniku bezdôvodného obohatenia.

Desaťročná premlčacia lehota tak začala plynúť 29.6.2001, kedy došlo k výplate kúpnej ceny za pozemky, ako to vyplýva z článku IV. kúpnej zmluvy. Dvojiročná subjektívna premlčacia lehota začala podľa názoru súdu plynúť až od právoplatnosti rozsudku vo veci 14C 189/99. Až do právoplatnosti tohto rozsudku boli totiž žalobcovia stále považovaní za vlastníkov aj sporných pozemkov, pretože ako vlastníci boli zapísaní aj v katastri nehnuteľnosti. Tento stav sa zmenil až právoplatnosťou spomínaného rozsudku. Až týmto momentom žalobcovia boli povinní vydať tretím osobám spornú časť pozemkov, tým si aj splnili svoj záväzok o vrátení pozemkov v zmysle § 457 OZ a teda od tohto momentu mohli preto uplatňovať voči žalovaným splnenie zase ich záväzku vyplývajúceho z § 457 OZ, teda vrátenie časti kúpnej ceny. Vôbec pritom nie je rozhodujúce, že žalobcovia stále užívajú spornú časť pozemkov aj v súčasnosti, na čo poukázali žalovaní. Podstatné totiž je, že žalobcovia už nie sú vlastníkami sporného pozemku. Rozsudok v konaní 14C 189/99 nadobudol právoplatnosť 27.10.2006 a keďže žalobcovia podali žalobu dňa 17.9.2008, žaloba bola podaná včas.

Odvolačný súd síce vo svojom rozhodnutí uviedol, že nie je na mieste aplikovať § 107 ods. 3 OZ. Napriek tomu súd poukazuje na závery rozsudku veľkého senátu Najvyššieho súdu ČR 31Cdo 2250/09 s podobným skutkovým stavom, ale s iným právnym záverom. V ňom sa zdôrazňuje, že zmyslom ustanovenia § 107 ods. 3 OZ je zachovanie rovnováhy práv oboch zmluvných strán neplatnej alebo neskôr zrušenej zmluvy. Synalagmatický vzťah vznikol podľa § 457 OZ zo zákona a na charaktere synalagmatického záväzku nič nemení ani skutočnosť, že právoplatným rozsudkom bola časť nehnuteľnosti vrátená skutočnému vlastníkovi a že teda žalovaní v čase rozhodovania súdu už voči žalobcom nemajú žiadne právo z čiastočnej neplatnosti zmluvy. Aj keď súdy prvého a druhého stupňa z vyššieho uvedeného dôvodu vylúčili možnosť aplikácie § 107 ods. 3 OZ a z dôvodu premlčania žalobu zamietli, Najvyšší súd ČR zrušil rozsudok odvolacieho súdu a poukázal na dôvodnosť použitia § 107 ods. 3 OZ z vyššie uvedených dôvodov. Preto vyslovený právny názor odvolacieho súdu v tejto veci vzbudzuje pochybnosti o jeho správnosti.

Iná situácia je pri nároku na náhradu škody predstavujúcej trovy žalobcov vo forme súdneho poplatku za odvolanie v konaní 14C 189/99. Premlčacia lehota pri náhrade škody je upravená v § 106 OZ.

Podľa § 106 ods. 1 OZ právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Podľa § 106 ods. 2 OZ najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Aj v tomto prípade je teda stanovená dvojiročná subjektívna premlčacia lehota. Žalobcovia zaplatili súdny poplatok za odvolanie dňa 17.10.2003 (vyplýva to zo spisu 14C 189/99 z č.l. 318). Nárok pritom odvíjajú od porušenia prevenčnej povinnosti žalovaných v súvislosti s uzavretím kúpnej zmluvy s poukazom na § 415 OZ.

Podľa § 415 OZ každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Žalobcovia v tejto súvislosti poukázali na to, že žalovaní ich neupozornili na súdny spor, v ktorom tretie osoby sa domáhali vydania časti kúpených pozemkov. Tento nárok teda nie je ovplyvnený a neodvíja sa až od dátumu právoplatnosti rozsudku v konaní 14C 189/99. O tom, že im vznikla škoda spočívajúca v trovách konania vo veci 14C 189/99 sa totiž dozvedeli najneskôr z vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu dňa 8.6.2006, na ktorom bol prítomný aj zástupca žalobcov. Vtedy zistili, že v súdnom spore boli neúspešní v konečnom dôsledku a keďže si ani neuplatňovali náhradu trov konania, táto náhrada im ani nemohla byť priznaná a navyše vzhľadom na ich neúspech v súdnom spore ani nemohli očakávať, že by im v budúcnosti táto náhrada bola priznaná, keďže zrušený bol rozsudok súdu prvého stupňa len v otázke náhrady trov konania, ktoré si voči nim uplatnili terajší žalovaní, v pôvodnom konaní žalobcovia. Právoplatnosť rozsudku znamená len účinky v zmysle § 159 ods. 2 O.s.p. (teda rieši len otázku záväznosti súdneho rozsudku), ale nie je totožná s vedomosťou žalobcov o vzniku škody a škodcovi. Dvojiročná subjektívna premlčacia lehota teda začala plynúť 8.6.2006 a keďže žalobcovia podali žalobu 17.9.2008, bolo to po uplynutí dvojiročnej premlčacej lehoty.

Predpokladmi zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti škodcom, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi, ktorá musí byť bezprostredná. Medzi protiprávnym úkonom a škodou musí teda existovať vzťah príčiny a následku. V danom prípade však bolo na rozhodnutí žalobcov, či budú pokračovať v súdnom spore 14C 189/99 po tom, keď už súd prvého stupňa žalobe proti nim vyhovel. Pokiaľ by predmetom žaloby v súčasnosti bola ich náhrada trov konania pred súdom prvého stupňa, akceptovateľná by bola úvaha o vzniku nároku na náhradu škody. Keď sa však žalobcovia rozhodli napriek rozsudku súdu prvého stupňa podať odvolanie, nie je už daná priama príčinná súvislosť s protiprávnym úkonom žalovaných a preto ani žalovaní za škodu predstavujúcu trovy odvolacieho konania žalobcov nezodpovedajú. Žalobcovia sa stali účastníkmi konania ešte pred súdom prvého stupňa nie vlastným pričinením, ale na základe zámeny so žalovanými. Z ich vlastnej vôle však pokračovali v súdnom konaní podaním odvolania, aj keď im bol už známy skutkový stav zistený súdom prvého stupňa a z neho vyplývajúci právny záver o tom, že nie sú vlastníkami spornej časti pozemku. Pokiaľ sa napriek tomu rozhodli pre podanie odvolania, nie je už daná bezprostredná príčinná súvislosť medzi porušením informačnej povinnosti žalovaných a teda prevenčnej povinnosti v zmysle § 415 OZ a trovami odvolacieho konania žalobcov. Z uvedených dôvodov súd žalobu v tejto časti zamietol.

Žalobcovia žiadali priznať aj úroky z omeškania zo sumy 1947,38 Eur od právoplatnosti rozsudku vo veci 14C 189/99, t.j. od 27.10.2006 do zaplatenia.

Podľa § 563 OZ ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Žalobcovia nepreukázali, že by o vrátenie žalovanej sumy žiadali žalovaných ešte pred podaním žaloby, pretože listom zo dňa 1.7.2003 len upozornili žalovaných na možné vymáhanie časti kúpnej ceny v budúcnosti bez toho, že by túto sumu špecifikovali. Preto súd priznal úroky z omeškania až odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovaným. Keďže žalovanej v 2. rade bola žaloba doručená až 2.12.2008, úroky z omeškania boli priznané od nasledujúceho dňa.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2008 výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Aj keď ku dňu omeškania žalovaných s poukazom na citované vládne nariadenia je stanovená vyššia diskontná sadzba, v súlade s prejednacou zásadou upravenou v § 153 ods. 2 O.s.p. súd priznal úroky z omeškania vo výške 6% ročne tak, ako boli uplatnené v žalobe. Vzhľadom na tieto závery súd žalobu v prevyšujúcej časti, pokiaľ ide o zaplatenie úrokov z omeškania za obdobie od 27.10.2006 do 2.12.2008 zamietol.

O čiastočnom zastavení konania týkajúceho sa nároku na náhradu škody za trovy právneho zastúpenia vo výške 112,85 Eur bolo rozhodnuté podľa § 96 ods. 1, 2 O.s.p., keďže žalobcovia v tejto časti zobrali žalobu späť.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., vzhľadom na to, žalobcovia boli neúspešní len v nepatrnej časti, súd im preto priznal plnú náhradu trov konania v rozsahu ich uplatnenia. Konkrétne trovy právneho zastúpenia boli vyčíslené zo sumy 1947,38 Eur a za jeden úkon právnej služby uplatnené vo výške 81,32 Eur, čo je v súlade s § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v aktuálnom znení. Priznané boli tieto úkony právnej pomoci: prevzatie a príprava zastúpenia 16.9.2008, podanie žaloby 17.9.2008, stanovisko k vyjadreniu žalovaných 3.3.2010, účasť na pojednávaníach 27.10.2010 a 2.5.2012, odvolanie voči rozsudku zo dňa 16.11.2010. S poukazom na § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky pripočítaný bol aj režijný paušál ku každému úkonu právnej pomoci, ktorý predstavuje za úkony z roku 2008 sumu 6,30 Eur, za úkony z roku 2010 7,21 Eur a za úkony z roku 2012 po 7,63 Eur. Úhrne tak trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 529,78 Eur. K trovám právneho zastúpenia boli pripočítané aj trovy súvisiace so zaplatením súdneho poplatku zo žaloby vo výške 127,50 Eur a súdneho poplatku za odvolanie v tej istej výške. Úhrne preto priznaná náhrada trov konania predstavuje sumu 784,78 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.